

UNIDADE 10

A ANÁLISE DA INFORMACIÓN CONTABLE

- 1. A ANÁLISE DOS ESTADOS CONTABLES.**
  - 1.1. TÉCNICAS OU INSTRUMENTOS DE ANÁLISE CONTABLE**
  - 1.2. SITUACIÓNS DE EQUILIBRIO**
- 2. FONDO DE MANOBRA**
- 3. SITUACIÓNS PATRIMONIAIS.**
  - 3.1. ESTABILIDADE FINANCEIRA TOTAL**
  - 3.2. ESTABILIDADE FINANCEIRA NORMAL**
  - 3.3. DESEQUILIBRIO FINANCEIRO A CURTO PRAZO**
  - 3.4. DESEQUILIBRIO FINANCEIRO A LONGO PRAZO**
  - 3.5. DESEQUILIBRIO FINANCEIRO GRAVE**
- 4. RATIOS**
- 5. ANÁLISE DA RENDIBILIDADE**
- 6. APANCAMENTO FINANCEIRO**
- 7. CONCEPTO DE CASH-FLOW OU FLUXO DE CAIXA**

Introducción

Nesta unidade realizaremos unha análise sinxela da situación económica, financeira e patrimonial, dos resultados obtidos e da rendibilidade da empresa. Para este desenvolvemento, apoiámonos nos conceptos xa aprendidos na unidade 9 e realizánsese exercicios de reforzo do tema anterior combinados co actual.

Nos exames deste tema e na PAU facilitaránsevos as fórmulas das ratios. Por iso, non é necesario memorizar as fórmulas senón o seu significado

1. A ANÁLISE DOS ESTADOS CONTABLES.

A análise ten como finalidade diagnosticar cal é a situación actual e prognosticar o futuro da empresa mediante técnicas cuantitativas que nos axuden á toma de decisións.

Existen múltiples destinatarios da información que nos ofrece unha análise económico –financeira. Estes destinatarios son: os accionistas, a dirección da empresa, os traballadores e as traballadoras, sindicatos, acredores, provedores, sector bancario, a administración pública, a competencia, ...

1.1. TÉCNICAS OU INSTRUMENTOS DE ANÁLISE CONTABLE

1. VARIACIÓNS OU DIFERENZAS ABSOLUTAS E RELATIVAS:

Son os aumentos ou diminucións nunha masa patrimonial en cantidade total ou en tanto por cento. Por exemplo:

ACTIVO	Ano 1	Ano 2	Variación absoluta	Variación relativa (%)
Non Corrente	5.000	5.200	200 ⁽¹⁾	4 ⁽²⁾
Corrente	800	700	-100	-12,5
TOTAL ACTIVO	5.800	5.900	100	1,7

⁽¹⁾ 5.200 – 5.000

⁽²⁾ 200 / 5.000

2. **PORCENTAXES:** Tanto por cento de cada masa patrimonial de activo ou pasivo con respecto ao activo total ou pasivo total respectivamente. Por exemplo:

ACTIVO			%	PASIVO			%
Non Corrente	5.000		86,2	Patrimonio neto	3.000		51,7
Corrente	800		13,8	Pasivo non corrente	2.000		34,5
				Pasivo corrente	800		13,8
TOTAL	5.800		100	TOTAL	5.800		100

3. **RATIOS:** cociente entre dúas magnitudes. Son indicadores, hai que interpretar o seu significado. Pódense comparar co seu valor ideal ou co valor da empresa líder do sector.

1.2. SITUACIÓNS DE EQUILIBRIO

A garantía de continuidade dunha empresa lógrase cando se consegue o equilibrio patrimonial, económico e financeiro.

O **equilibrio patrimonial** acádase cando existe unha boa coordinación entre os elementos patrimoniais da empresa para que desenvolva a súa actividade empresarial cun correcto funcionamento. Isto significa que a empresa debe posuír un determinado equipamento de bens e equipos axeitados e que non estean obsoletos.

A existencia dunha correcta correlación entre os investimentos e os financiamentos para o seu normal funcionamento. Por exemplo non é correcto financiar un activo non corrente con pasivo corrente.

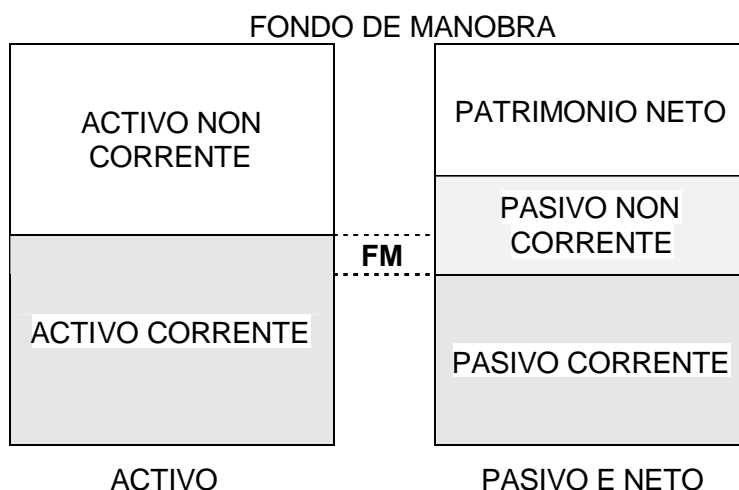
O **equilibrio económico** medirémolo a través da conta de perdas e ganancias. O beneficio debe ser suficiente para remunerar aos /ás accionistas con retribucións equivalentes á dos mercados e realizar unha política de autofinanciamento para o desenvolvemento financeiro (estudio de rendibilidade)

O **equilibrio financeiro** virá dado cando a empresa teña posibilidade de dar resposta á esixibilidade das súas débedas coa liquidez dos seus activos. Supón analizar as fontes de financiamento que deberán ser as axeitadas aos investimentos que a empresa realice.

2. FONDO DE MANOBRA

O fondo de manobra (FM), fondo de rotación ou capital corrente é o excedente dos recursos permanentes (fondos propios + esixible a longo prazo) sobre as inmovilizacións ou investimentos a longo prazo.

Graficamente, expresámolo do seguinte xeito:

O Fondo de Manobra (FM) ou de rotación pódese definir e calcular de varias maneiras:

- É a **parte do Activo corrente que está financiada con Recursos permanentes (RP)**. É dicir, que o capital co que se obtivo a parte do Activo corrente que representa o FM devólvese a longo prazo ou nalgúns casos nin sequera fai falta devolvelo, pois non é esixible ao formar parte dos Recursos propios. Os recursos permanentes son o pasivo non corrente e o patrimonio neto.

Segundo esta definición **$FM = AC - PC$**

- Tamén se define como a **parte do Pasivo non corrente e Recursos propios que financian o Activo corrente**. A parte do Pasivo non corrente e recursos propios que non financian ao Activo non corrente e que, polo tanto, financia ao Activo corrente.

Segundo esta definición, **$FM = RP - ANC$** . (Recursos Permanentes - Activo Non Corrente).

Dende un punto de vista teórico, a utilidade do fondo de manobra céntrase na súa capacidade para medir o **equilibrio patrimonial** da entidade, toda vez que a existencia

dun capital circulante positivo (activo corrente maior que o pasivo corrente) acredita a existencia de activos líquidos en maior contía que as débedas con vencemento a curto prazo. Neste sentido, pode considerarse que a presenza dun fondo de manobra negativo pode ser indicativa de desequilibrio patrimonial. Todo iso debe ser entendido baixo a consideración de que esta situación non afirma a situación de concurso a entidade contable.

Se o FM é negativo, o Pasivo corrente é maior que o Activo corrente: neste caso é urxente aumentar o AC para poder devolver as débedas a curto prazo. Isto pódese conseguir con medidas como vender parte do inmovilizado (Activo non corrente) para conseguir Dispoñible (Activo corrente), endebedarse a longo prazo, renegociar débedas ou realizar unha ampliación de capital.

Nalgúns negocios o FM negativo é normal, como os hipermercados, onde os provedores cobran máis tarde que pagan os clientes, (estes normalmente ao contado). Fóra destes negocios, un FM negativo é un indicador de problemas financeiros.

En consecuencia, e dende un punto de vista teórico, a utilidade do fondo de manobra céntrase na súa capacidade para medir o equilibrio patrimonial da entidade.

EXEMPLO:

A situación patrimonial da empresa NEXUS ao 31 de decembro de 2008 é a seguinte:

ACTIVO		PATRIMONIO NETO + PASIVO	
Activo non corrente	16.000	Patrimonio neto	7.150
Activo corrente	7.750	Pasivo non corrente	10.950
		Pasivo corrente	5.650
Total activo	23.750	Patrimonio neto + pasivo	23.750

Determinar o fondo de manobra:

$$\text{FM} = \text{Activo corrente} - \text{Pasivo corrente} = 7.750 - 5.650 = 2.100 \text{ €}.$$

No 2008 o fondo de manobra é de 2.100 €, a empresa está en situación de estabilidade financeira, debidamente capitalizada, xa que o activo corrente está totalmente financiado con recursos permanentes. A empresa non vai ter problema para facer fronte ás débedas a curto prazo.

3. SITUACIÓNS PATRIMONIAIS.

Existen diferentes estruturas patrimoniais nas que se poden atopar unha empresa nun momento determinado do tempo.

3.1. Estabilidade financeira total.

Situación en que o activo non corrente e o activo corrente están financiados na súa totalidade por recursos propios, non existe pasivo, non hai débedas.

Máxima estabilidade

Activo total	Patrimonio Neto
--------------	-----------------

Pasivo Esixible = 0

Esta situación adoita coincidir co momento da constitución da empresa.

É unha situación ideal en termos de equilibrio financeiro, por que existe plena autonomía do exterior pero esta estrutura non ten que ser necesariamente unha posición óptima:

- Pode existir a imposibilidade de afrontar novos investimentos.
- Non se produce o efecto multiplicador que sobre a rendibilidade financeira puidese supoñer os recursos alleos.

3.2. Estabilidade financeira normal

Os recursos permanentes financian o activo non corrente e o fondo de manobra é positivo, a empresa está debidamente capitalizada e afastada do concurso.

Activo non Corrente + Fondo de manobra = Recursos permanentes

Activo non Corrente + Fondo de manobra = Patrimonio Neto + Pasivo non Corrente

Situación de equilibrio

Activo non corrente	Patrimonio Neto
	Pasivo non Corrente
Activo corrente	Pasivo Corrente

FM > 0, Fondo de manobra positivo

3.3. Desequilibrio financeiro a curto prazo

Situación de desequilibrio a curto prazo

Activo non corrente	Patrimonio Neto
	Pasivo non Corrente
Activo corrente	Pasivo Corrente

FM <0, Fondo de manobra negativo

Nesta situación o pasivo corrente financia activos non correntes; o fondo de manobra é negativo. Pode poñer en perigo a capacidade da empresa para facer fronte ás súas obrigas de pagamento. Posible situación de concurso.

3.4. Desequilibrio financeiro a longo prazo

Este é o caso de grande inestabilidade financeira, xa que a empresa se atopa descapitalizada (non ten recursos propios), e todo o seu financiamento é esixible; atópase nas mans dos acredores.

A distancia que separa a empresa da insolvencia definitiva é mínima. A empresa non conta con recursos propios, que foron absorbidos polos sucesivos resultados negativos.

Situación de desequilibrio a longo prazo

Activo Total	Pasivo (Esixible)
--------------	------------------------

A empresa atoparase en concurso, e está moi próxima a desembocar nunha situación de liquidación.

Patrimonio Neto =0

3.5. Desequilibrio financeiro grave

A empresa sufriu un proceso paulatino de descapitalización que absorbeu totalmente o Neto.

É unha situación de concurso de liquidación, xa que os acredores non poderán cobrar a totalidade dos seus créditos como consecuencia do déficit de recursos propios.

Situación de liquidación

Activo Total	Pasivo (Esixible)
Perdas	

Patrimonio Neto <0

Para que exista equilibrio débense cumprir os seguintes requisitos:

Os recursos fixos (patrimonio neto + pasivo non corrente) deben financiar todo o inmovilizado ou activo non corrente.

Unha parte do activo corrente debe estar financiada con recursos permanentes ou fixos.

4. RATIOS

A análise financeira do balance proporciona información sobre a situación dos recursos ou fondos utilizados para desenvolver a súa actividade económica e se son aplicados no activo correctamente.

Para realizar esta análise, apoiámonos nas ratios, establecendo relacións por cociente entre as distintas masas submasas patrimoniais do balance. Cos resultados obtidos, pódese determinar o diagnostico ou estado en que se atopa a empresa, podendo tomar as medidas correctoras, se é o caso, para restablecer os equilibrios patrimoniais axeitados.

Partimos dun sinxelo balance (en miles de euros) para realizar a análise:

ACTIVO		PATRIMONIO NETO E PASIVO	
ACTIVO NON CORRENTE	1.600	NETO PATRIMONIAL	1.100
Inmovilizado intanxible	400	Capital	700
Propiedade industrial	300	Reservas	300
Aplicacións informáticas	100	Resultados do exercicio	100
Inmovilizado material	1.100	PASIVO NON CORRENTE	700
Edifícios	1000	Empréstitos a l/p.	650
Maquinaria	400	Provedores do inmob. a l/p	50
A. Acum. Inm. Material	-300		
Investimentos financeiros a longo prazo.	100		
Inv. financeiros permanentes	100		
ACTIVO CORRENTE	1.000	PASIVO CORRENTE	800
Existencias	120	Provedores	700
Mercadorías	120	Acredores diversos	100
Debedores comerciais	480		
Cientes	480		
Efectivo e outros act. líquidos.	400		
Bancos	400		
TOTAL ACTIVO	2.600	TOTAL PASIVO E NETO	2.600

Fondo de manobra = activo corrente - pasivo corrente = 1.000 – 800 = 200 miles euros.

LIQUIDEZ

Cando nos referimos a liquidez, centrámonos no estudo da capacidade da empresa de poder facer fronte ás súas obrigas a curto prazo.

$$\text{Ratio de liquidez} = \frac{\text{Activo corrente}}{\text{Pasivo corrente}} = \frac{\text{Existencias + realizable + efectivo}}{\text{Pasivo corrente}}$$

Compárase o activo corrente co pasivo corrente, tamén se coñece como a ratio de fondo de manobra ou solvencia a curto prazo.

O valor da ratio debe ser **maior que 1 e próximo a dous**, para afastarse do risco de concurso. Se o valor é maior de 2 pode significar que se teñen activos correntes ociosos e a conseguinte perda de rendibilidade.

No exemplo:

$$\text{Ratio de liquidez} = \frac{\text{Activo corrente}}{\text{Pasivo corrente}} = \frac{400 + 480 + 120}{800} = 1,25$$

A empresa ten un ratio de liquidez a curto prazo normal. Se fose baixo, debería adoptar medidas para incrementar os seus investimentos en activo corrente (por exemplo, en existencias) e conseguir a súa realización a través de maiores vendas. Por outra banda, podemos observar que este ratio fai referencia ao fondo de manobra ou de rotación: o fondo de manobra permite á empresa unha cobertura financeira suficiente para non depender excesivamente do pasivo corrente e, polo tanto, das necesidades de liquidez que a devandita dependencia orixina. A empresa atópase nunha situación de equilibrio financeiro normal. É solvente a curto prazo. Neste caso, o fondo de manobra é de 200 miles €.

$$\text{Ratio de tesouraría} = \frac{\text{Realizable + Efectivo}}{\text{Pasivo corrente}}$$

O valor de referencia está **entre 0,8 e 1**

Tamén chamado de liquidez inmediata, este ratio proporciona unha imaxe máis acertada da solvencia, este ratio expresa a dependencia da empresa do mercado, xa que non necesita vender parte das súas existencias de forma precipitada e verse obrigada a vender a menor prezo.

No exercicio:

$$\text{Ratio de Tesouraría} = \frac{\text{Realizable + Efectivo}}{\text{Pasivo corrente}} = \frac{480 + 400}{800} = 1,1$$

O valor da ratio é 1,1. A empresa non vai ter problemas á hora de atender as súas obrigas a curto prazo. Se o seu valor estivese por debaixo de 1, podería ter certas dificultades de liquidez e, de non conseguir materializar as súas existencias (vender as mercadorías) en pouco tempo, podería chegar a unha situación de concurso.

O concurso é concedido por un xuíz e permite pospoñer os pagamentos durante un tempo para que a empresa poida recuperar o devandito efectivo.

$$\text{Ratio de dispoñibilidade} = \frac{\text{Efectivo}}{\text{Pasivo corrente}}$$

As empresas, intentan manter un saldo de tesouraría **o máis reducido posible**. Aínda que o valor óptimo deste ratio dependerá do tipo de empresa, poderíamos consideralo normal cando o seu valor estea comprendido entre 0,2 e 0,3. É dicir, os fondos máis líquidos da empresa (caixa e bancos) deben supoñer entre o 20% e o 30% do importe da débeda a curto prazo (pasivo corrente).

Se o seu valor é maior, a empresa terá exceso de dispoñible ou, o que é o mesmo, ten recursos ociosos (mal utilizados) posto que estas partidas achegan escasa rendibilidade.

No exemplo:

$$\text{Ratio de dispoñibilidade} = \frac{\text{Efectivo}}{\text{Pasivo corrente}} = \frac{400}{800} = 0,5$$

Este ratio é aceptable en principio, porque cobre nun 50% todas as obrigas de pagamento inmediatas que ten a empresa. Non obstante, podería correr o risco de ter recursos ociosos, é dicir, demasiado diñeiro en caixa e en bancos, inactivo. Este posible exceso de tesouraría, poderíao empregar noutros activos circulantes con maior rendibilidade (bonos e letras, imposicións a curto prazo, etc.).

SOLVENCIA A LONGO PRAZO

Cando falamos de solvencia referímonos a unha medida a longo prazo que nos informa da capacidade que ten unha empresa no seu conxunto para atender a todas as súas débedas, co volume total dos seus activos.

$$\text{Ratio de garantía} = \frac{\text{Activo}}{\text{Pasivo}} = \frac{\text{Activo}}{\text{Pasivo non corrente} + \text{Pasivo corrente}}$$

Valor de referencia >1

Mide a distancia á fase do concurso de liquidación da empresa (á quebra). Analiza a garantía que ofrece a empresa aos seus acredores. A seguridade será maior canto maior sexa a ratio..

No noso exemplo:

$$\text{Ratio de garantía} = \frac{\text{Activo}}{\text{Pasivo}} = \frac{2.600}{1.500} = 1,73$$

A empresa atópase lonxe da situación concurso de liquidación (quebra), pois o valor do activo case duplica o importe das débedas esixibles.

CALIDADE DA DÉBEDA

Calidade do endebedamento, con iso referímonos ao peso que ten as débedas a curto prazo e as de longo prazo. Aínda que o volume total de débedas sexa igual, non é o mesmo unha empresa que teña un alto endebedamento a curto prazo que outra que o seu endebedamento sexa a longo prazo. No primeiro caso pódese producir maiores tensións financeiras.

$$\text{Ratio de endebedamento a C/P} = \frac{\text{Pasivo corrente}}{\text{Pasivo}} = \frac{\text{Pasivo corrente}}{\text{P. corrente} + \text{P non corrente}}$$

Canto menor sexa a ratio, significa que a débeda é de mellor calidade con respecto ao prazo.

No noso exemplo:

$$\text{Ratio de endebedamento a curto prazo} = \frac{\text{Pasivo corrente}}{\text{Pasivo}} = \frac{800}{1.500} = 0,53$$

Canto menor sexa a ratio, o endebedamento será de mellor calidade, no noso caso a empresa tende a ter exceso de esixible a curto prazo.

$$\text{Ratio endebedamento a Longo Prazo} = \frac{\text{Pasivo non corrente}}{\text{Pasivo}}$$

No noso exemplo:

$$\text{Ratio de endebedamento} = \frac{700}{1.500} = 0,46$$

A calidade de débeda mellora cando a proporción de financiamento a curto prazo sexa menor o que indicará que existe máis financiamento a longo prazo,

$$\text{Autonomía financeira} = \frac{\text{Recursos propios}}{\text{Pasivo}}$$

Canto maior, máis autonomía (**valores de referencia entre 0,8 e 1,5**)

No noso exemplo:

$$\text{Ratio de autonomía financeira} = \frac{1.100}{1.500} = 0,73$$

Da ratio de autonomía dedúcese unha situación de dependencia do financiamento alleo (esixible) e particularmente, do endebedamento a curto prazo.

En xeral a situación da empresa é solvente, pero habería que considerar a composición do seu endebedamento, sobre todo o excesivo endebedamento a curto prazo.

$$\text{Ratio de inmovilizado} = \frac{\text{Activo non corrente}}{\text{Patrimonio neto} + \text{pasivo non corrente}}$$

Valor de referencia <1

No noso exemplo:

$$\text{Ratio de inmovilizado} = \frac{1.600}{1.800} = 0,88$$

O financiamento do inmovilizado da empresa é correcto, xa que esta financiado cos recursos permanentes da empresa.

5. ANÁLISE DA RENDIBILIDADE

ANÁLISE ECONÓMICA OU DE RENDIBILIDADE - RATIOS DE RENDIBILIDADE

NOME	RATIO	INTERPRETACIÓN
RENDIBILIDADE ECONÓMICA =	$\frac{\text{BAIL}}{\text{ACTIVO}}$	BAIL= Beneficio antes de intereses(xuros) e impostos ou resultado de explotación. É o rendemento dos investimentos, a capacidade do activo para producir beneficios, independentemente da forma de financiamento, por iso non se consideran os gastos financeiros. O que se gaña de beneficio por cada euro investido en activos.
RENDIBILIDADE FINANCEIRA =	$\frac{\text{Resultado neto do exercicio}}{\text{Patrimonio neto}}$	É a rendibilidade dos recursos propios, o que se gaña de beneficio por cada euro investido polos donos da empresa
RENDIBILIDADE DAS VENDAS =	$\frac{\text{BENEFICIO}}{\text{VENDAS}}$	Informa dos resultados en relación coas vendas.

EXEMPLO:

A empresa NEXUS presenta os seguintes gastos e ingresos correspondente ao ano 2008, todos eles expresados en miles de euros:

Compras de mercadoría 5.200, subministracións 800, intereses de empréstitos 1.610, gastos de amortización 700, gastos de persoal 2.000, vendas de mercadorías 12.500, outros ingresos financeiros 10

Ademais, a situación patrimonial da empresa NEXUS ao 31 de decembro de 2008 é a seguinte:

ACTIVO		PATRIMONIO NETO + PASIVO	
Activo non corrente	12.000	Patrimonio neto	7.150
Activo corrente	11.750	Pasivo non corrente	10.950
		Pasivo corrente	5.650
Total activo	23.750	Patrimonio neto + pasivo	23.750

Supoñendo que o tipo impositivo correspondente ao imposto de sociedades é do 30%, pídese:

- O resultado da explotación e o beneficio neto.
- A rendibilidade económica e a rendibilidade financeira.

a)

PERDAS E GANANCIAS	
Ingresos de explotación	
Vendas de mercadorías	12.500
Gastos de explotación	
Compras de mercadorías	-5.200
Subministracións	-800
Soldos e salarios	-2.000
Gastos de amortizacións	-700
RESULTADOS DE EXPLOTACIÓN	3.800
INGRESOS FINANCIEROS	
Ingresos financeiros	10
GASTOS FINANCIEROS	
Intereses de empréstitos	-1.610
RESULTADOS FINANCIEROS	-1.600
RESULTADOS ANTES DE IMPOSTOS	2.200
Imposto Sociedades. 30% S/ 1.000	-660
RESULTADO DO EJERCICIO	1.540

b) A estrutura patrimonial da empresa é a seguinte:

ACTIVO	PATRIMONIO NETO E PASIVO
Estrutura económica	Estrutura financeira
Investimentos	Fontes de financiamento
	7.150
	(Patrimonio Neto)
23.750	16.600
	(Pasivo)

Rendibilidade económica:

$$RE = \frac{\text{BAII}}{\text{Activo}} = \frac{3.800}{23.750} = 0,16 \rightarrow = 16\%$$

O rendemento do activo da empresa foi do 16%. Por cada 100 € de investimento (activo) producíronse 16 € de beneficio económico ou de explotación (BAII).

Rendibilidade financeira

$$RF = \frac{\text{Beneficio neto}}{\text{Patrimonio neto}} = \frac{1.540}{7.150} = 0,2153 \rightarrow 21,53\%$$

O rendemento dos recursos ou capitais propios foi do 21,53%. Por cada 100 € de recursos propios (neto) obtivéronse 21,53 € de beneficio neto.

6. APANCAMENTO FINANCEIRO

Mide o volume de débedas esixibles que soporta a empresa, é dicir, a proporción do financiamento alleo fronte ao total das fontes financeiras utilizadas.

O apancamento financeiro prodúcese cando a empresa, para realizar os seus investimentos, recorre preferentemente á utilización dos recursos alleos fronte aos recursos propios. O apancamento non é bo nin malo en si mesmo; é unha estratexia financeira asociada á forma de utilizar as fontes financeiras para realizar os investimentos.

Toda débeda é boa para a empresa, sempre que se manteña dentro duns niveis axeitados de recursos alleos - recursos propios. Isto require que a empresa analice e compare as diferentes alternativas de endebedamento, tanto con fondos propios coma cos alleos, para así conseguir unha estrutura financeira axeitada. Á hora de elixir unha das diferentes fontes de financiamento débense ter en conta, entre outros, os seguintes factores: custo real da débeda, natureza do tipo de interese (variable ou fixo), risco, etc.

A ratio máis utilizado para medir o grao apancamento é o seguinte:

$$\text{Ratio de apancamento} = \frac{\text{Fondos alleos}}{\text{Patrimonio neto} + \text{Pasivo}}$$

Non hai unha cifra óptima do nivel do grao de apancamento, pero non debe ser excesivo xa que esta situación debilitaría a estrutura financeira da empresa (excesiva utilización de recursos alleos fronte aos propios). O apancamento está intimamente ligado coa rendibilidade: Incrementar a cantidade de débeda da estrutura financeira vai ter efectos sobre a rendibilidade, que dependerá do custo financeiro da devandita débeda.

Dende este punto de vista, un maior emprego de débeda allea xerará un incremento na rendibilidade sobre os recursos propios, sempre que o custo da débeda allea sexa

menor que a rendibilidade que se obteña dos investimentos realizados coas devanditas fontes.

O apancamento pode ser positivo ou negativo:

‣ **Apancamento positivo:** prodúcese cando a rendibilidade dos activos nos que a empresa investiu os fondos obtidos é superior ao custo dos devanditos fondos. Por exemplo, se a empresa solicita un empréstimo bancario ao 8% TAE e con ese importe financia unha inversión que obtivo unha rendibilidade do 15%.

‣ **Apancamento negativo:** cando a rendibilidade dos activos invertidos é menor ao custo da fonte de financiamento utilizado. Este produciríase, seguindo o exemplo anterior, se a rendibilidade dos activos fose menor ao 8%.

7. CONCEPTO DE CASH-FLOW OU FLUXO DE CAIXA

O termo de cash-flow ou fluxo de caixa podémolo considerar dende un punto de vista financeiro ou ben económico. Dende o punto de vista financeiro, está relacionado coa tesouraría da empresa, é dicir, coas partidas máis líquidas do activo circulante: o diñeiro na caixa e o diñeiro das contas correntes bancarias.

Dende o punto de vista económico, o cash-flow proporciónanos información relativa á capacidade de autofinanciamento ou financiamento interno da empresa.

O **cash-flow ou fluxo de caixa financeiro** é a diferenza entre os *cobramentos* e os *pagamentos* da empresa no exercicio económico.

Recolle, polo tanto, o fluxo dos cobramentos e dos pagamentos que se xeran (ou se ten previsto que se xeren) durante o exercicio económico na empresa. Observa que non é a diferenza entre os ingresos e gastos, pois estes non teñen por que coincidir cos cobramentos e pagamentos respectivamente. Mesmo hai gastos, como as amortizacións, que non supoñen ningún pagamento.

O **cash-flow ou fluxo de caixa económico** determina a *capacidade de autofinanciamento* da empresa, é dicir os fluxos que xerou a propia empresa. Está formado polos beneficios e as amortizacións.